

stubbar uttaneftir

Svensk-sovjetísk havgranskning

Sovjetískta havrannsóknarskipið »Akademik Kurtjotov« er farið á rannsóknarferð í Indíska havinum. Við í ferðinni eru fiskifróðingar og havgranskarar úr Svöríki, Bulgária, DDR, Sovjetsamveldinum og UNESCO-vísindamenn úr löndunum við Indíska havið. Ferðin varar í 4 mánaðir, og ætlanin er eisini at gera kanningar í Persísku vikini og Reyða havinum.

Gongur ikki studentunum á mæti

Studentarnir í Fraklandi skulu ikki gera sær vónir um, at stjórnin fer at broyta áskoðan sína til undirvísingaráttanirnar, sum hon hevur í umbúna at fáa framdar. Tað var franski forsetin, Valéry Giscard d'Estaing, sum gjørdi hetta greitt á einum tíðindafundi í París í farnu viku. Forsetin heitti samstundis á teir umleið 800.000 studentarnar í landinum um at halda fram við undirvísingini á universitetunum. Studentarnir hava seinastu dagarnar skipað fyrri umfatandi tiltøk um til tess at mótmæla ætlanunum hjá stjórnini í undirvísingarpolitikkinum. Studentarnir bera ótta fyrri, at nýggja undirvísingarskipanin í stóri mun enn nú bert fer at tæna vinnulivinum. Á tíðindafundinum nevndi Giscard d'Estaing möguleikan fyrri, at studentarnir ikki sleppa upp til próvtøkurnar, sum verða hildnar í næsta mánaða.

Útlendsk bløð í Sovjetsamveldinum

Eftir at avtalurnar í Helsinki eru undirskrivaðar, eru londini farin undir at uppfylla innihald teirra. Ein avtalan var, at tað skuldi gerast lættari at fáa fólk, hugsanir og meiningar um landamark. Sum part av hesi avtalu hevur Sovjetsamveldið givið loyvi til, at 18 kapitalistisk bløð afturat kunnu seljast í Sovjetsamveldinum. Millum teirra eru Financial Times, New York Times, Washington Post, Corriere della Sera og Frankfurter Allgemeine.

Frammanundan (t.e. síðan 1969) kundu The Times, Le Monde og International Herald Tribune keypast í Sovjetsamveldinum. Sum nú er verða árliga o.u. 3 milliónir útlendsk bløð og tíðarrit seld í Sovjetsamveldinum. Hetta tal er samanlagda selda upplagið hjá um leið 2.000 ymskum bløðum.

Bumbaðu sendistovuna

Ein maður læt liv og fyra onnur vórðu løstað undir einari bumbusprenning hósdagin, sum oyðilegði kubansku sendistovuna í Lissabon. Fleiri hundrad vinstra-sinnaðir savnaðust uttan fyrri sendistovuna og róptu »deyði yvir CIA« og »niður við teimum reaktionerum«, meðan politíð royndi at avbyrgja ókið. Trygdardeildir vórðu beinan vegin sendar til aðrar sendistovur í Lissabon, og uttanríkisráðið kom við einari forðingum av øllum atgerðum. Samstundis gav uttanríkisráðið lyftu um, at sendistovurnar í landinum skulu verjast betur imóti atgerðum í framtíðini.

Heimsins størsti oljuframleiðari

Sovjetsamveldið er heimsins størsti framleiðari av olju. Í 1960 var oljuframleiðslan 148 milliónir tons, í 1975 491 milliónir tons, og í 1980 er hon ætlað til u.l. 630 milliónir tons. Vaksandi partur av oljuframleiðsluni fer nú til kemisk og onnur idnaðarlig endamál.

Gamal vatnhestur

Sovjetiskir paleontologar hava í Gobi-oyðimarkini funnið leivdir av einum coryphodon, sum er burturdeytt vatnhestaslag, sum hevur livað fyrri 7-10 millión-um árum síðani.

Krígsgutgerð til Egyptalands

Kína hevur nú fingið stórra möguleikar fyrri at leggja upp í tey flekta víðurskiptini í Miðeystri, eftir at kinesisku leiðararnir hava undirskrivað eina hernaðaravtalu við Egyptaland. Hetta hendi, meðan egyptiskir varaforsetin, Hosny Mubarak, var á almennari vitjan í Kína herfyri. Sambært avtaluna skal Kína lata Egyptalandi eykalutir til MIG-jagaraflogflórinu, sum landið keypti úr Sovjetsamveldinum. Síðani vinar- og samarbeiðsavtalan við Sovjetsamveldið varð uppsøgd av Anwar Sadat, forseta, hevur verið torført at ríkið flögflórinu, og tí hevur Egyptaland nú vent sær til Kína um hjálpi. Kína svaraði aftur við at geva Egyptalandi lyftu um 30 ókeyps jetmotorar og eykalutir til egyptisku loftverjuna.

Chile-juntan sleppur ikki undan revsing

Millumtjóðanevndin til kanningar av brotsverkinum hjá chilensku fascistisku juntuni hevur hildið fund í finska høvuðsstaðnum Helsinki. Um fundin skrivar APN-tíðindamaðurin Genrikh Borovik:

Í tveir dagar hava nevndarlimirnir lurtað eftir vitnisburðum frá fólki, sumjúst er sloppið burtur úr Chile.

Teir fyrstu, sum greiddu frá, vóru herbyrgmenn í chilenska herinum. Teir vóru burturvístir úr landinum, tí teir ikki vildu luttaka í brotsverkinum hjá fascistunum. Teir greiddu frá, at teir vóru illa viðfarnir og pindir, áðrenn teir sluppu burtur. Millum vitnini var eisini tann heimskendi svenski logfrøðingurin Hans-Göran Frank, sum júst

hevur verið í Chile. Hann greiddi frá tí búskaparliga hurlíva, sum ræður í landinum: 20-25% eru arbeiðsleys í miðal, og í summum idnaðargreinum sum t.d. klædnaidnaðinum er arbeiðsloysið komið upp í 75%. Frank hevði eisini skiftið orð við tann fongslaða aðalskrivaran í Chilenska Kommunistiska Flokkinum Luis Corvalan. Hann hevur nú sitið í fongslum og fangalegum í 30 mánaðir, uttan at nokur ákæra er reist.

Eftir at nevndin hevði hoyrt,

hvat vitnini høvdu at siga, gjørdi hon eina samtykt, sum peikar á ta logfrøðiliga ábyrgd, sum juntan hevur av hópadrápum, pinslu og forfylging. Tað verður undirstrikað, at virksemið hjá juntuni er kriminelt, og at tey skjól, sum nevndin hevur, til sína tíð verða latin chilenska fólkinum, so at brotsmennirnir kunnu fáa eina hóskandi revsing. At enda stendur í skjalinum hjá nevndini í Helsinki, at brotsverkin hjá chilensku juntuni ikki einans viðkoma chilenska fólkinum; fascistan skal rekast aftur og sláast niður allastaðni, har hógvur hennara sæst. Aftan fyrri hesi orð standa milliónir og aftur milliónir av menniskjum, sum vita, hvat fascisma er. Hesar milliónir úr øllum heimsins löndum standa okst við okst saman við chilenska fólkinum í bardaganum móti tí bóðilsvaldi, sum heimsimperialisman hevur sett til uppsitara í Chile.

Samarbeiði skal gera enda á arbeiðsloysinum

Bretski figgjarmálaráðharrin, Dennis Healy, hevur mælt til, at eitt heimsumfatandi samarbeiði verður fingið í lag til tess at steðga kreppuni, sum arbeiðsloysi og inflatión hava verið atvoldin til.

Dennis Healy kom við hesi áheitan í einari røðu á trýggjar daga longu ráðstevnuni, sum europeisku landsfelagsskapirnir, Euro-LO, hildu í London í farnu viku.

Figgjarmálaráðharrin segði, at trupulleikarnir, sum standast av arbeiðsloysi og inflatión, ikki

kunnu loysast av löndum hvørt sær og heldur ikki í limalöndunum í Felagssmarknaðinum.

Skipað í 1973

Euro-Lo varð skipað í 1973, og hetta var onnur ráðstevnan hjá felagsskapinum. Hann umboðar tilsamans 37 milljónir arbeiðsfólk úr 30 øðrum felagsskapum í EF-löndunum, umframt Svöríki, Noreg, Finland, Ísland, Eysturriki, Sveits, Malta og Spania.

Healy helt fram, at hann

roknar við, at lønarsamráðingarnar í Bretlandi fara at enda um nakrar vikur. við hesum meinti figgjarmálaráðharrin, at úrslitið fer at verða ein minking í inflatiónini í Bretlandi.

Frá vanlukku

Healy segði, at avgerðin hjá bretsku landsfelagsskapinum fyrri nýggju mánaðum síðani um at avmarka lønarhækkingarnar til 66 kr. hvørja viku í eitt ár, hevur bjargað Bretlandi undan einari stórar vanlukku.

Framhald frá síðu 3

Beskytteren hevur triggjar BW Alfa 2400 diselmotorar, ið verða stýrdir úr einum kontrollrúmi, sum minnr um eina databoll. Eingin maður nýtist at vera til staða, men alarur er settur til brúna, sum so kallar á maskinrúmið, um okkurt skuldi verði áfátt.

Brúgvinn, ið liggur eitt dekk hægrni enn á hinum verjuskipunum, er rúmlig og sjálvandi útgjörd við øllum hentleikum. Í navigatiónsrúminum er stórir radari, ið kann avgera eina position innan fyrri 50 yards hvønn vegin. Til bæði radara og decca eru sentralstýrd fototól knýtt. ið samstundis kunnu avmynda eina givna position.

Nýggja verjuskipið hevur umframt vanligt læknarúm eisini eitt serstakt operatiónsrúm, har mest átrokandi viðgerð kann fara fram. T.d. kann ílt latast eftir stuttari løtu. Um neyðugt kann eisini skurviðgerð fara fram.

Miljø-vinarligt

Thorsen greiðir frá, at Beskytteren er ógvuliga miljø-vinarligur. Dentur er lagdur á, at skipið ikki skal dálka. Soleiðis verða olju-tangarnir ikki fyltir við vatni, tá oljan tømist úr teimum, men hevur eina serliga lensiskipan. Kloakkavfall verður máað sundur, áðrenn tað fer í jógvin, so tað forgongur skjótari. Annað avlop verður koyrt í kassar og seinni brennt umborð í ovni við 800 hitastigum.

Ætlan um nýggjan helikoptara

Helikoptarin er ein av Alouette-slagnum, men Thorsen sigur, at avgerð er tikin um ein av bretskski slagi. Hesin komandi helikoptarin flýgur dupult so skjótt og leingi sum núverandi. Hann kann flúgva um náttina, og tað er ein stórir fyrirmynd, sigur Thorsen. Helikoptarin, ið er stórra go tyngrí, hevur teir flogskiparar.

Tykir best um manning við herskyldu

Thorsen segði, at persónliga var hann fyrri at varðveita verndarskyldugar umborð, sjálvt um framtíðin kanska ikki gongur tann vegin. Hann segði, at tað kom øllum portum tilg óðar seinni t.d. í eini vandaferð. Tað hendi ofta, at fleiri generatiónir vóru við skipunum, teir valdu sjóvegin, og ein motti teimum aftur á havinum. Hetta vildi fara fyrri skeyti við eini sivilari manning.

Av manningini, ið telur 59, eru teir 39 meingir. Av teimum eru 21 undir herskyldu, meðan restin eru konstáplar, ið fríviliga fara inn í 3-5 ár og fáa eisini eina útbúgving hesi árin.

Thorsen og ovastin á marinustøðini segdu báðir, at samstarvið við føroysku hjálparskipini var avbera gott og roknaði eisini við einum góðum samarbeiði við nýggja føroyska vaktarskipið, Tjaldur, ið kemur um eina stutta tíð.